KULTURNI VELEPOSLANIK Vođenje brige o dolasku događanja u manje županijske sredine

Kulturu zaslužuje cijela županija, a ne samo Zadar

Luka PERIĆ

Kulturni život izvan grada Zadra je zato specifičniji. Manji je broj kulturnih ustanova, manji je broj udruga u kulturi i nerijetko prostorni kapaciteti nisu zadovoljavajući. A kultura je važna, mogli bismo reći i prevažna, a da ne bi postala dijelom svakodnevnog života naših ljudi. Treba postati dio njihovog životnog interesa, ističe pročelnik Šimunić

Vodeći se činjenicom kako se većina kulturnih programa u Zadarskoj županiji održava na području Grada Zada s koncentracijom na Poluotoku, Županija je ove godine pokrenula projekt "Veleposlanik kulture za Zadarsku županiju za sezonu 2017./2018".

- Projektom bi se potaknula mobilnost kulturnih sadržaja na širem prostoru Zadarske Županije. Ovo je prva ovakva priča u Hrvatskoj. Kulturno vijeće raspisalo je natječaj za izbor veleposlanika, a za provedbu projekta osigurano je 50.000 kuna, naveo je pročelnik županijskog Upravnog odjela za društvene djelatnosti Ivan Šimunić, koji je naveo i primjer programa koji treba pokrivati najmanje četiri kulturne djelatnosti te uključivati najmanje deset kulturnih događaja u sezoni na najmanje šest jedinica lokalne samouprave.

Ciljevi projekta su realizacija obrazovnih programa, manifestacija, promotivnih aktivnosti u svrhu kreiranja identiteta županije, promicanja različitosti i županijskih vrijednosti, tradicije, nematerijalne i materijalne kulturne baštine.

Natječaj propisuje najmanje jedan kulturni događaj mjesečno

Za sada bez prijava

Za kulturnog veleposlanika još nije zaprimljena ni jedna prijava.

- Pretpostavljamo da bi razlog bio u činjenici što su uvjeti za prijavu zahtjevni, jer se traži dobra programska, organizacijska i prostorna koordinacija između više potencijalno različitih, ali nužnih dionika. Mogli bismo reći da će se kroz ovo vidjeti i kakvi su kreativni i organizacijski kapaciteti naših udruga u kulturi, ističe Šimunić.

Najmanje šest općina

- Osnovni motiv leži u nastojanju da se kroz organizirani pristup kulturni sadržaji događaju tamo gdje ih ima manje ili vrlo malo. Jer, kulturni život u našoj županiji odvija se prije svega u gradu Zadru, što je normalno. U znatno se manjoj mjeri odvija po našim gradovima i općinama i, statistički gledano, gotovo nije usporediv sa kulturnim životom u Zadru. Taj manjak kulturnih programa osobito dolazi do izražaja izvan turističke sezone. Tijekom sezone počinju se javljati određeni kulturni sadržaji po gradovima i općinama, najviše u mjestima gdje se ljudi bave turizmom ili žele razvijati turizam. Tako da neki kulturni programi nastaju na području grada ili općine, a neki su komercijalni, te se "uvoze" iz drugih sredina. Ovaj projekt ima za cilj potaknuti kulturni život izvan turističke sezone i to izvan područja grada Zadra. Za očekivati je da će predloženi programi imati svoje mjesto nastanka baš na području naše županije. Jer, jedan je cilj i taj da se lokalna kultura predstavi na županijskoj razini. Zato je jedan od uvjeta natječaja taj da se kulturni događaji odvijaju u najmanje šest gradova/općina, a sve započinje u rujnu ove godine i završilo bi u lipnju slijedeće godine. Projektom se potiče mobilnost kulturnih sadržaja, što znači da se isti program može predstaviti u više od jednog grada ili općine, kaže Šimunić.

Spoj sa turizmom

Projekt će se, dakle, provoditi na temelju odabranog Programa kulturnih događanja na području Zadarske županije za sezonu 2017./2018. koji minimalno mora sadržavati događaje koji pokrivaju najmanje četiri kulturne djelatnosti, najmanje deset kulturnih događaja u sezoni, najmanje jedan kulturni događaj mjesečno, te najmanje šest jedinica lokalne samouprave s područja Zadarske županije gdje će se provoditi kulturni događaji. Kulturno vijeće obvezuje se objaviti Javni poziv za odabir Veleposlanika kulture za Zadarsku županiju za sezonu 2017./2018., u skladu s utvrđenim kriterijima odabrati kandidata, te predložiti njegovo imenovanje.

Planirana i osigurana sredstva mogu se trošiti ne samo za troškove realizacije svih kulturnih događaja planiranih Programom, već i za promociju svih ili pojedinog kulturnog događaja (programska knjižica, skupni ili pojedinačni plakati, medijska pokroviteljstva, oglasi i druge marketinške aktivnosti). Udruga može osigurati i dodatna sredstva za provedbu određene aktivnosti Projekta u nekom gradu ili općini uz pomoć tog grada ili općine, ili lokalne turističke zajednice ako je riječ o događaju koji ulazi u kategoriju turističke ponude.

Malo novca i puno volontera

Pročelnik Šimunić ističe kako određeni interes za kulturu uvijek postoji, pa čak i u najudaljenijim ruralnim sredinama, u kojima se to na prvu ruku ne bi očekivalo.

- Interes je u pravilu uvjetovan i brojem stanovnika i određenim naslijeđem, tj. određenom lokalnom tradicijom. Kulturni život izvan grada Zadra je zato specifičniji. Manji je broj kulturnih ustanova, manji je broj udruga u kulturi i nerijetko prostorni kapaciteti nisu zadovoljavajući. A kultura je važna, mogli bismo reći i prevažna, a da ne bi postala dijelom svakodnevnog života naših ljudi. Treba postati dio njihovog životnog interesa. Što se tiče financija, kultura je izvan grada oslonjena na slabije proračune i mnogo volonterskih sati rada. Zato je stvaranje interesa za kulturu mukotrpan i dugotrajan posao. Iskreno se nadamo da će se ovaj projekt, jedinstven u Republici Hrvatskoj, moći razvijati.

Program neće prvenstveno biti usmjeren ni na mlade niti na stariju populaciju, već to ovisi o prijaviteljima.

- Mlade treba upoznati s kulturnim sadržajima. Kulturu im treba približiti na način koji oni to mogu kvalitetno prihvatiti. Aktivna komunikacija uvijek stvara interes. Za kulturu to znači traženje publike. Starija populacija je sigurno zainteresirana za određenu vrstu kulturnih sadržaja.

I novac i vrijeme

A koji programi imaju najbolji odjek u ruralnim sredinama - koncerti, kazališne predstave, lutkari, ples, izložbe...?

- Teško je to reći. Bilo bi dobro tijekom realizacije projekta provoditi neko stručno istraživanje o tome kako publika reagira na pojedini program, kakvi su lokalni kulturni kapaciteti bilo u smislu stvaranja kulture, bilo u smislu "konzumiranja" kulture. Kulturni program treba dovesti do publike, ne samo publiku programu. Odlazak na kulturni događaj u Zadar predstavlja određeni trošak, a za udaljenija mjesta predstavlja i odvajanje više vremena uslijed svakodnevnih obveza. Osobito to vrijedi za otočno stanovništvo. I jedno i drugo može biti problem, tj. novac i vrijeme. Gostovanje kulturnog programa je jedan od odgovora na tu problematiku. Projekt "Veleposlanik kuture" jedan je od načina razvijanja kulture u Zadarskoj županiji.

Jedna od lutkarskih predstava održanih u benkovačkoj školi

Lokalnu kulturu predstaviti na županijskoj razini - Ivan Šimunić

Kako se prijaviti na natječaj?

Za Veleposlanika može biti imenovana osoba koja ima boravište/prebivalište na području Zadarske županije, a koju je na Javni poziv Kulturnog vijeća Zadarske županije prijavila udruga registrirana za obavljanje kulturnih djelatnosti. Uz prijavu Udruga je dužna priložiti životopis prijavljene osobe, te Program kulturnih događanja na području Zadarske županije za sezonu 2017./2018. koji mora minimalno sadržavati događaje s najmanje četiri kulturne djelatnosti, najmanje deset kulturnih događaja godišnje, najmanje jedan kulturni događaj mjesečno, najmanje šest jedinica lokalne samouprave na području Zadarske županije, osim na području Grada Zadra, jasan financijski plan za svaki pojedinačni kulturni događaj, ukupni financijski plan s iskazanim prihodima i rashodima, kratki pisani opis svih predloženih kulturnih događaja iz prijavljenog projekta. U Javnom pozivu Kulturno vijeće može odrediti i dodatne kriterije i uvjete za prijavu Veleposlanika.

Član Kulturnog vijeća ne može biti imenovan za Veleposlanika.

Kulturni život manjih sredina odvija se u manjem obujmu nego u centrima - Gračac

Mogući program

Županija je izradila i primjer Programa kulturnih događanja za sezonu 2017./2018. koji je Udruga obvezna priložiti uz prijavu kandidata za Veleposlanika. Evo kako bi to izgledalo u njihovom konceptu:

Rujan 2017. Izložba likovnih radova članova Umjetničke organizacije LU ART FORUM, Ražanac.

Listopad 2017. Posjet svih učenika OŠ Obrovac Stalnoj izložbi crkvene umjetnosti, Zadar.

Studeni 2017. Izložba i predavanje "Kule i utvrde Ravnih kotara", Nin.

Prosinac 2017. Fotografska radionica Na temu pejzaža, Kolan.

Siječanj 2018. Cjelovečerni koncert klape, Obrovac.

Veljača 2018. Izložba fotografija Ante Brkana iz fundusa Narodnog muzeja Zadar, Pag.

Ožujak 2018. Pasionski oratorij "Zadnja postaja", Biograd.

Travanj 2018. Izložba likovnih radova učenika Škole primijenjene umjetnosti i dizajna, Benkovac

Svibanj 2018. Predstava za djecu Kazališta lutaka Zadar "Zvjezdica", Gračac.

Lipanj 2018. Gostovanje Ivana Aralice - Književna večer, Sali.

Pojedini događaji, kao što može biti slučaj s jednostavnije organiziranim izložbama fotografija ili slikarskih djela, gostovanje nacionalnih ili lokalnih književnika i drugo, mogu se odvijati u više lokalnih jedinica.

Prijedlog su uz pročelnika Šimunića pripremili pomoćnica pročelnika Anita Mijić i viša stručna suradnica Magdalena Dilber. Projekt će se provesti u razdoblju od 1. rujna 2017. do 30. lipnja 2018. godine. Za njega će se u 2017. godini izdvojiti iznos od 20.000 kuna, te još 30.000 u 2018. godini.

Liječnička skrb u turističkoj sezoni

Za dodatne timove skoro milijun kuna

Zadarska županija i ove je godine osigurala sredstva za dodatne liječničke timove u turističkoj sezoni.

- Zbog povećanog broja turista tijekom turističke sezone, vodeći pri tom računa o optimalnoj pokrivenosti prostora, dodatni timovi, njihov sastav i raspored rada utvrđeni su u odnosu na raspored rada standardnih timova određenih Mrežom hitne medicine. Zadarska županija sklopila je s općinama i gradovima te Zavodom za hitnu medicinu Zadarske županije ugovore za svaki lokalitet na kojemu se organizira pojačana zdravstvene zaštita tijekom turističke sezone 2017. godine u ukupnom iznosu od 955.313,82 kuna. U tom iznosu Zadarska županija sudjeluje s 338.000 kuna, Ministarstvo turizma s iznosom od 174.450 kuna, dok gradovi i općine sudjeluju s iznosom od 442.863,82 kuna, ističe pročelnik Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb Bernard Maruna.

Bernard Maruna

Tri tima u Viru

Dodatni timovi u sklopu Ispostave Zavoda za hitnu medicinu Zadarske županije oformljeni su na šest lokacija. U sjedištu Zavoda za hitnu medicinu Zadarske županije u Zadru od 1. lipnja do 31. kolovoza 2017. godine osigurana su dva dodatna tima, koliko će ih dobiti i Ispostava Biograd, za grad Biograd na Moru, općinu Pakoštane i općinu Sveti Filip i Jakov, ali u razdoblju od 15. lipnja do 31. kolovoza. Timovi će biti stacionirani na adresi Matije Ivanića 6, Biograd.

U turističkoj sezoni dramatična promjena broja ljudi koji borave na njezinom prostoru događa se u općini Vir, pa je Županija za ovu lokaciju, koja djeluje u okviru Ispostave Nin, osigurala tri dodatna tima.

Po jedan dodatni tim u sezoni dobit će Starigrad (Željka Nekića 13, Seline), Preko (Put Vele Luke 6, Kali) te Pag (Prosika 17, Pag), svi od 15. lipnja do 31. kolovoza.

Pročelnika Marunu pitali smo i koja je ulaganja Zadarska županija u posljednje vrijeme imala u infrastrukturu i opremu za bolju medicinsku skrb.

- Što se tiče ulaganja u infrastrukturu i opremu, istaknuli bismo izgradnju i uređenje kuhinje u Psihijatrijskoj bolnici Ugljan, plinofikaciju u Specijalnoj bolnici za ortopediju Biograd na Moru te izgradnju zgrade Ispostave Zavoda za hitnu medicinu u Ninu za koju su ove godine počele pripreme. U svezi ulaganja u infrastrukturu i opremu u zdravstvu koja očekujemo iz EU fondova u tijeku je provedba dva projekta značajna za sekundarnu i primarnu zdravstvenu zaštitu. Radi se o dva projekta koja se provode u okviru Operativnog programa konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. Projekt pod nazivom "Izgradnja i opremanje dnevnih bolnica Odjela za pulmologiju, onkologiju, infektologiju i dermatologiju Opće bolnice te adaptacijom i opremanjem Dnevne bolnice Službe za kirurgiju provodi Opća bolnica Zadar. Ukupna vrijednost projekta iznosi 49.999.865,00 kuna.

Udaljena i deprivirana područja

Drugi projekt pod nazivom "Poboljšanje pristupa primarnoj zdravstvenoj zaštiti s naglaskom na udaljena i deprivirana područja kroz ulaganja u potrebe pružatelja usluga zdravstvene zaštite na primarnoj razini na otocima Zadarske županije" provodi se u okviru već spomenutog Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. -2020.. Nositelj projekta je Zadarska županija, a ukupna vrijednost projekta je 1.929.737,01 HR od kojih je 1.640.276,45 HRK bespovratnih sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), a 289.454,55 HRK sufinancira Zadarska županija. Projekt se provodi u partnerstvu s Domom zdravlja Zadarske županije, odgovorio je Maruna.

O zdravlju skrbi sedam ustanova

Zadarska županija ima osnivačka prava nad sedam zdravstvenih ustanova na području Županije. To su: Dom zdravlja Zadarske županije, Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije, Zavod za javno zdravstvo Zadar, Specijalna bolnica za ortopediju Biograd na moru, Psihijatrijska bolnica Ugljan, Ljekarna Zadar i Opća bolnica Zadar.

Temeljem odluke Župana i suglasnosti ministra te zaključenih ugovora o koncesiji, javnu zdravstvenu službu na primarnoj razini zdravstvene zaštite na području Županije obavljaju koncesionari navedeni po djelatnostima: obiteljska opća medicina, zdravstvena zaštita žena, zdravstvena zaštita dojenčadi i predškolske djece, laboratorijska dijagnostika, zdravstvena njega u kući i medicina rada.

Dodatni timovi oformljeni su na šest lokacija